

TANTÁRGYI ADATLAP

1. Adatok a képzési programról

1.1.	Felsőoktatási intézmény	Partiumi Keresztény Egyetem
1.2.	Kar	Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
1.3.	Tanszék	Humántudományi Tanszék
1.4.	Tanulmányi terület	
1.5.	Képzési szint	BA
1.6.	Szak	Szociológia

2. A tantárgyra vonatkozó adatok

2.1.	A tantárgy neve	Magyar kultúrtörténet
2.2.	A kurzust oktató tanár	Dr. Kulcsár Árpád
2.3.	A szeminárium oktató tanár	Dr. Kulcsár Árpád
2.4.	Évfolyam	I
2.5.	Félév	2
2.6.	Számonkérés módja	Kollokvium
2.7.	A tantárgy típusa	Fakultatív

3. Becsült tanulási idő

3.1.	Heti óraszám	2	3.2.	kurzus	1	3.3.	szem./labor	1
3.4.	A tantervben szereplő összes óra	28	3.5.	kurzus	14	3.6.	szem./labor	14
A tanulási idő megoszlása								Órák
Tankönyv, könyvészeti forrás, jegyzet alapján történő tanulás								10
További dokumentáció a könyvtárban, elektronikus felületeken, vagy terepen								0
Szeminárium/labor feladatok elvégzés, referátumok, portfóliók, esszék								10
Tutorális tevékenységen való részvétel								0
Vizsga								2
Más tevékenységek								
3.7.	Az egyéni (nem tantervben szereplő) tanulás óraszám							22
3.8.	Teljes félévi óraszám (tantervi és egyéni)							50
3.9.	Kreditek száma							2

4. Tantárgyi előfeltételek (ha szükséges)

4.1.	tantervi, kurrikuláris	
4.2.	kompetenciákhoz kapcsolódó	

5. Feltételek (ha szükséges)

5.1.	a kurzustartás feltételei	
5.2.	a szeminárium/labor tartásának feltételei	

6. A tantárgy révén megszerzett sajátos kompetenciák

6.1. Szakmai kompetenciák	Annak a képességnek a fejlesztése, hogy a magyar nyelvnek, mint anyanyelvnek a beszédben és az írott szövegekben folyékonyan, tudatosan és helyesen használja. Annak a képességnek a fejlesztése, hogy egy anyanyelven írt szöveg tartalmát, lényegét, üzenetét helyesen értelmezze.
6.2. Transzverzális kompetenciák	A kitartó és hatékony tanulási folyamatok elsajátítása. Interkulturális, illetve általános látásmód formálása.

7. A tantárgy célkitűzései (a megszerzett kompetenciákhoz kapcsolódóan)

7.1. Általános célok	A magyar kultúra legfontosabb momentumainak megismerése a kezdetektől napjainkig, kiemelve a magyar kultúra különböző területeinek specifikumait. A magyar kultúra európai kontextusban való ismertetése a hallgatók általános műveltségnek gyarapítására. Az általános és középiskolában tanultak átisméltése, az ismeretek bővítése a magyar kultúra, művészetek, néprajz, hagyományok stb. területeiről a kezdetektől napjainkig. A magyar kultúra helyének meghatározása európai kontextusban.
7.2. Sajátos célok	Az ismeretek alkalmazása releváns művészi alkotások (irodalom, képzőművészet) elemzése által. A korábban tanult és még ismeretlen művek jelentőségének újbóli felfedezése, az általános tendenciák felismerése, amelyek hozzájárultak a magyar kultúra kialakulásához, fejlődéséhez.

8. Tantárgy tartalom

8.1. Kurzus (előadás)	Oktatási módszerek	Megjegyzések
1. Mohács után. A magyar királyság és Erdély a XVI-XVII. századokban. A török hódoltság. Az iszlám a Kárpát-medencében.	Előadás, magyarázat, szemléltetés	
2. Vallási mozgalmak: a reformáció. A protestantizmus megjelenése, új keresztény vallás-felekezetek a XVI-XVII. században. A Biblia magyar nyelven. A protestantizmus szerepe a társadalmi és kulturális életben. A protestantizmus hatása a magyar irodalomra.	Előadás, magyarázat, szemléltetés	
3. Erdély fejedelmei a XVI-XVII. században. Társadalmi, gazdasági, kulturális élet.	Előadás, magyarázat, szemléltetés	
4. Felszabadulás a török uralom alól. A Habsburg impérium. Ellenreformáció. II. Rákóczi Ferenc szabadságharca és ennek hatása a magyar irodalomra. A kuruc-költészet. Emlékirók a XVI-XVIII. században.	Előadás, magyarázat, szemléltetés	
5. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc és ennek következményei. Az 1867-es kiegyezés. A magyar királyság függetlenedése az Osztrák-Magyar Monarchián belül. Társadalmi, gazdasági és kulturális élet a XIX. században.	Előadás, magyarázat, szemléltetés	
6. Az I. világháború. Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása. Kelet-Európai harátok újra rendezése a világháborút követően. Társadalmi, gazdasági és kulturális élet a XX. század első felében.	Előadás, magyarázat, szemléltetés	
7. A II. világháború. A kommunizmus. Társadalmi, gazdasági és kulturális élet a XX. század második felében.	Előadás, magyarázat, szemléltetés	
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
8.2. Szeminárium	Oktatási módszerek	Megjegyzések
1. A protestantizmus. A Biblia magyar nyelven, és ennek	Felfedezés,	

jelentősége a magyar nyelv formálódására.	szemléltetés, gyakorlás	
2. Az európai felvilágosodás, és ennek hatása a magyar irodalomra.	Felfedezés, szemléltetés, gyakorlás	
3. Magyar irodalom és kultúra a XIX. század első felében.	Felfedezés, szemléltetés, gyakorlás	
4. Magyar irodalom és kultúra a XIX. század második felében.	Felfedezés, szemléltetés, gyakorlás	
5. Magyar irodalom és kultúra a XX. század első felében.	Felfedezés, szemléltetés, gyakorlás	
6. Magyar irodalom és kultúra a XX. század második felében.	Felfedezés, szemléltetés, gyakorlás	
7. A magyar népi kultúra, és ennek helye és szerepe a XX. századi magyarság életében.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		

Kötelező szakirodalom

A magyarságtudomány kézikönyve (szerk. Kósa László). Akadémiai Kiadó, Budapest, 1991.

Ajánlott szakirodalom

1848-1849. A forradalom és szabadságharc képes története. (szerk. Hermann Róbert). Tóth Könyvkereskedés és Kiadó, Debrecen, é.n.

Dávid Gyula-Mikó Imre: Petőfi Erdélyben. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1972.

Deák Ágnes: Neoabszolutizmus és kiegyezés 1849-1867. Kossuth Kiadó, Budapest, 2013.

Erdély története. A kezdetektől 1606-ig. (szerk. Makkai László-Mócsy András). Akadémiai Kiadó, Budapest, 1986.

Erdély története 1606-tól 1830-ig. (szerk. Makkai László-Szász Zoltán). Akadémiai Kiadó, Budapest, 1986.

Erdély története 1830-tól napjainkig. (szerk. Szász Zoltán). Akadémiai Kiadó, Budapest, 1986.

Gebei Sándor: A Rákóczi-szabadságharc 1703-1711. Kossuth Kiadó, Budapest, 2013.

Gergely András: A nemzeti ébredés kora 1790-1848. Kossuth Kiadó, Budapest, 2013.

Katus László: A modern Magyarország születése. Magyarország története 1711-1914. Kronosz Kiadó, Pécs, 2021.

Képes magyar történelem I. Ezer esztendő krónikáiból (szerk. Kovács András). Graph-Art Kiadó, Budapest, 2010.

Képes magyar történelem II. Fejedelmek, királyok, kormányzók (szerk. Tóth Dóra). Graph-Art Kiadó, Budapest, 2010.

Képes magyar történelem III. Gazdaság, életmód, műveltség (szerk. Kész Barnabás). Graph-Art Kiadó, Budapest, 2010.

Képes magyar történelem IV. Háborúk és csaták (szerk. Kész Barnabás). Graph-Art Kiadó, Budapest, 2010.

Képes magyar történelem V. Igaz történetek és legendák nyomában (szerk. Kovács András). Graph-Art Kiadó, Budapest, 2010.

Képes magyar történelem VI. Nemzetünk nagy harcosai (szerk. Kész Barnabás). Graph-Art Kiadó, Budapest, 2010.

Kozári Mónika: A dualizmus kora 1868-1914. Kossuth Kiadó, Budapest, 2013.

Köpeczi Béla-R. Várkonyi Ágnes: II. Rákóczi Ferenc. Gondolat Kiadó, Budapest, 1976.

Magyar emlékirók 16-18. század. (szerk. Bitskey István). Szépirodalmi könyvkiadó, Budapest, 1982.

Magyarország története a 19. században. (szerk. Gergely András). Osiris Kiadó, Budapest, 2005.

A magyar helyesírás szabályai. 12-ik kiadás. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2015.

A magyarok krónikája. (szerk. Glatz Ferenc). Officina Nova Kiadó, Budapest, 1995.

Poór János: Megbékélés és újjáépítés 1711-1790. Kossuth Kiadó, Budapest, 2013.

Prantner Zoltán: Magyar csaták. A magyarság történetének sorsfordító ütközetei. Szalay könyvek, Budapest, 2014.

Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században. Osiris Kiadó, Budapest, 2010.

Vita Zsigmond: Jókai Erdélyben. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1975.

9. **A tantárgy tartalmának egyezése a szakhoz kapcsolódó területen a tudományos közösség, a szakmai szövetségek és a munkaadók elvárásaival**

--

10. **Értékelés**

Tevékenység típusa	10.1. Értékelés módja	10.2. Értékelési módszer	10.3. Súly (%) a végső jegyben
10.4. Kurzus	kollokvium	írásbeli / szóbeli	75 %
10.5. Szeminárium	órai értékelés	szóbeli	25 %
10.6. Minimálisan elvárt teljesítmény:			

Kitöltés dátuma

A kurzust tartó oktató aláírása

A szemináriumot tartó oktató aláírása

2025. szeptember 15.

Tanszéki jóváhagyás dátuma:

A tanszékvezető aláírása: